

Netværk i lånesamarbejde

Open Access – og digitale ressourcer

Aarhus tirsdag den 7. november
Ballerup onsdag den 8. november

Baggrund for projektet

I 2016 lavede Herning Bibliotekerne og Statsbiblioteket projekt Digital litteraturforsyning (projektmodning), hvor vi tog udgangspunkt i:

”En stadig større del af materialebestanden på overbygningsområdet forefindes kun i digital form. De digitale overbygningsmaterialer er belagt med forskellige og ofte uigennemsigtige rettigheder i forbindelse med brug og kan som oftest ikke gøres til genstand for digitalt videreudlån til andre bibliotekers brugere.”

Til at undersøge problemets omfang blev der iværksat:

- National spørgeskemaundersøgelse
- Kvalitative interviews med 10 folkebiblioteker

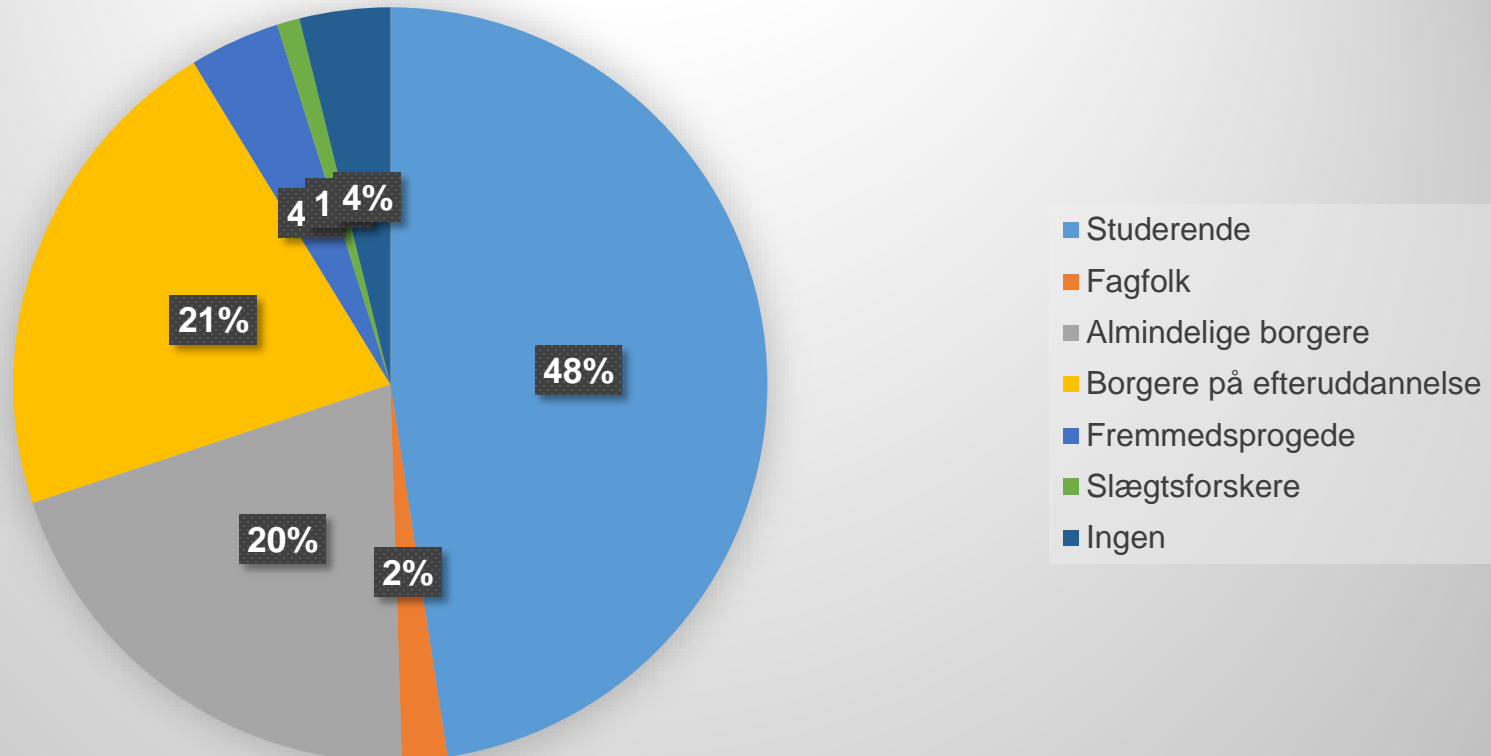

Resultater fra projektmodning

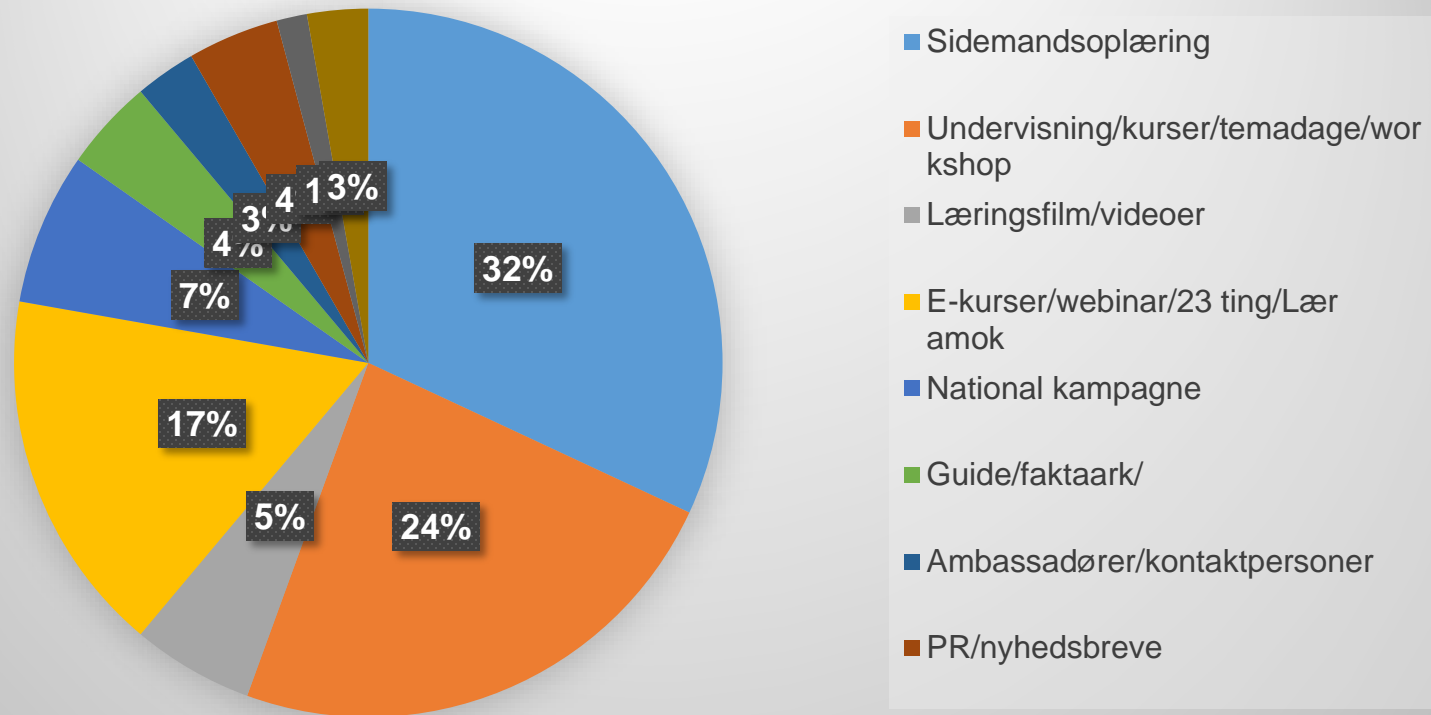
- 83% oplevede behov for digital faglitteratur
- 95 % mente, at borgere, som har behov for digital faglitteratur, ikke kender mulighederne for at få adgang
- Ikke et entydigt billede mht. hvilken slags faglitteratur eller hvilken målgruppe, der efterspørger digital faglitteratur – afhænger af lokalområdet
- Undersøgelsen viste, at alle de eksisterende muligheder for at få adgang ikke blev udnyttet fuldt ud
- Behov for at styrke viden om mulighederne for de ansatte på bibliotekerne
- Overblikket over mulighederne inden for de nuværende rammer er derfor en klar barriere i dag

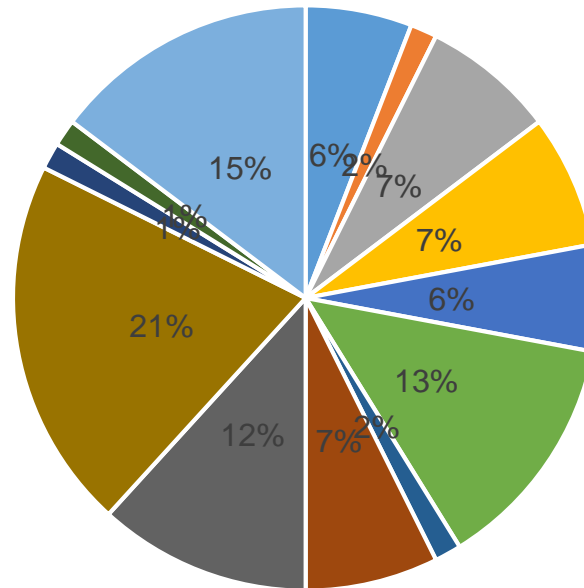
Målgruppe

Idéer til styrkelse af biblioteksansattes kompetencer og vidensniveau

Forslag til bedre formidling

- Webbanner på relevante hjemmesider/social media
- Biblioteks.dk - login og information
- Tydeligere adgang
- DDB
- PR i det fysiske bibliotek/flyers/infoskærme
- Netværk/ambassadører
- National kampagne/professionel PR
- Forbedring af Statsbibliotekets hjemmeside
- Direkte formidling til brugerne
- Større kendskab blandt bibliotekspersonale
- Videoer og annoncer
- PR på bibliotekernes hjemmesider
- Vejledninger

Konklusion på projektmodningen

Undersøgelsen i 2016 afdækkede behov for:

- At iværksætte en undersøgelse version 2, som mere detaljeret afdækker, hvilke konkrete emneområder og databaser, der vil være behov for at give udvidet adgang til.
- At levere nogle klare anbefalinger ift. databaser og typer af adgang til brug for forhandlinger i DDB og DEFF.
- At iværksætte kompetenceudvikling og en formidlingskampagne rettet mod biblioteksansatte med henblik på at øge deres viden om de eksisterende muligheder for at give borgerne adgang til digital faglitteratur.

Mere digital litteraturforsyning 2017

Formål:

- At forbedre udnyttelsen af folkebibliotekernes nuværende muligheder for at give borgerne adgang til digital faglitteratur via formidling og vidensdeling.
- At udvide mulighederne for borgernes adgang til digital faglitteratur

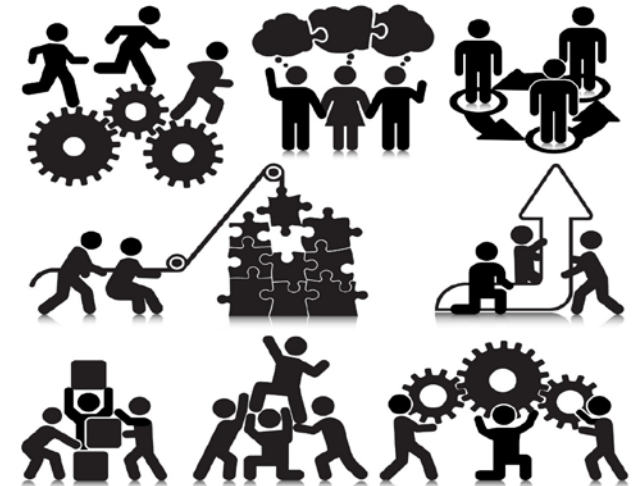
Deltagende biblioteker:

Herning, Aalborg, Vejle, Roskilde og Det Kgl. Bibliotek

Tiltag i 2017

- Undersøgelse af emner og behov på de deltagende biblioteker
- Undersøgelse på 7 udvalgte fagbiblioteker i Region Midt via telefoninterviews
- Afdækning af muligheder for digital faglitteratur
- Kampagne for ansatte på folkebibliotekerne

Resultat fra deltagende bibliotekerne

- I perioden 3. april til 31. maj blev der indsamlet data på de deltagende biblioteker samt på netværksbiblioteker under Herning Bibliotekerne.
- Undersøgelsen skulle afdække, hvilke konkrete emneområder og databaser, der vil være behov for at give udvidet adgang til.
- Dataindsamlingen har desværre ikke været så fyldestgørende som ønsket – kun 14 forespørgsler blev registreret.

Resultat fra fagbiblioteker

- Fagbibliotekerne oplever alle et behov for digital faglitteratur, når de studerende ønsker faglitteratur om et emne, hvilke ofte er forbundet med opgaveskrivning i hovedsaglig marts-april samt november-december.
- Emner, niveau og sprog afhænger af uddannelserne, men generelt ønskes materialer på dansk og engelsk, og niveauet er mellem akademisk og akademisk.
- Fagbibliotekerne vurderer, at de studerendes kendskab til bibliotekets egen digital faglitteratur er meget stort, mens kendskabet til det lokale folkebiblioteks e-ressourcer er meget lille.
- Det vurderes, at der er behov for at forbedre formidlingen af de eksisterende muligheder for digital faglitteratur, og at det bedst kan forbedres ved at få den inddraget i undervisningen.

Open Access (OA)

Projektet har indsamlet oplysninger om tilgængelig OA på de danske universiteter:

- Tidsskrift.dk – indeholder 130 faglige, videnskabelige- og kulturelle tidsskrifter, der er tilgængelig for alle. <https://tidsskrift.dk/>
- Danmarks breve – indeholder trykte brevudgivelser fra Det Kgl. Bibliotek. Pt. er 12.000 breve digitaliseret. <http://danmarksbreve.kb.dk/>
- Partiprogrammer – indeholder partiprogrammer fra 1872 og frem til i dag. <http://www.kb.dk/pamphlets/dasmaa/2008/feb/partiprogrammer/da/>
- Oversigt over digitaliserede bøger fra før 1920 – indeholder ca. 130 bøger. http://www.kb.dk/da/nb/materialer/e-samlingsbesk/oversigt_over_boeger.html

Open Access (OA)

- Illegale blade – indeholder blade og bøger for hele landet. <http://www.kb.dk/da/materialer/e-ressourcer/Illegale-Blade.html>
- Den dansk forskningsdatabase – indeholder 1 mio. forskningspublikationer og mere end 75.000 forskerprofiler indsamlet fra 14 danske universiteter og forskningsinstitutioner. <http://www.forskningsdatabasen.dk/da>
- Mediestream – fri adgang til alle aviser fra før 2018 <http://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/>
- OpenAIRE – Open Access fra EU medlems staterne – indeholder 19.947.371 publikationer fra 2.889 kilder. <https://www.openaire.eu/>

Open Access (OA)

Opsamling:

- Generelt kan dansk OA findes i bibliotek.dk
- Andre gode kilder til OA gives i Steen Ammentorps "Steensikre søgetips"

Kampagne december 2017-januar 2018

- Lær Amok forløb med bibliotek.dk, Digital artikelservice og Videnskabelige artikler kører i december og januar - umiddelbart efter forløbet for de nationale licenser.
- Alle centralbiblioteker planlægger at gennemføre forløbet.
- **STOR PRÆMIE TIL DET VINDENDE BIBLIOTEK – SÅ HUSKE AT TILMELDE JER!!!**

Debat ved bordene

- Hvilke forespørgsler har I haft på digital faglitteratur?
 - Emner
 - Målgrupper

- Hvilke emner er sværest at skaffe materialer til?

- Hvorfor har I ikke kunnet skaffe den digitale faglitteratur?

- Hvad gør I, når I ikke kan skaffe digitale materialer?

- Indenfor hvilke emneområder skal der indkøbes mere digital faglitteratur?

